

UREDBA KOMISIJE (EU) št. 488/2014**z dne 12. maja 2014****o spremembi Uredbe (ES) št. 1881/2006 glede mejnih vrednosti kadmija v živilih****(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (EGS) št. 315/93 z dne 8. februarja 1993 o določitvi postopkov Skupnosti za kontaminante v hrani ⁽¹⁾ in zlasti člena 2(3) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba Komisije (ES) št. 1881/2006 ⁽²⁾ določa mejne vrednosti kadmija v vrsti različnih živil.
- (2) Znanstveni odbor za onesnaževalce v prehranski verigi (v nadaljnjem besedilu: odbor CONTAM) Evropske agencije za varnost hrane (v nadaljnjem besedilu: EFSA) je 30. januarja 2009 sprejel mnenje glede kadmija v živilih ⁽³⁾. EFSA je v navedenem mnenju določila sprejemljiv tedenski vnos kadmija, ki znaša 2,5 µg/kg telesne teže. V svoji izjavi o sprejemljivem tedenskem vnosu kadmija ⁽⁴⁾ je EFSA upoštevala zadnjo oceno tveganja, ki jo je izvedel Skupni strokovni odbor FAO/WHO za aditive v živilih (JECFA) ⁽⁵⁾, in potrdila sprejemljiv tedenski vnos 2,5 µg/kg telesne teže.
- (3) Odbor CONTAM je v znanstvenem mnenju o kadmiju v živilih ugotovil, da je povprečna prehranska izpostavljenost kadmiju v evropskih državah približno v višini sprejemljivega tedenskega vnosa 2,5 µg/kg telesne teže ali malo višja. Pri nekaterih podskupinah prebivalstva lahko presega sprejemljivi tedenski vnos za približno dvakrat. Odbor CONTAM je nadalje ugotovil, da bi bilo kljub temu, da so škodljivi učinki na delovanje ledvic pri takšni izpostavljenosti posameznikov malo verjetni, treba zmanjšati izpostavljenost kadmiju na ravni prebivalstva.
- (4) Glede na znanstveno mnenje odbora CONTAM o kadmiju v živilih so skupine živil, ki največ prispevajo k prehranski izpostavljenosti kadmiju, zlasti zaradi velike porabe, žita in žitni proizvodi, zelenjava, oreški in zrna stročnic, škrobaste korenovke ali krompir ter meso in mesni proizvodi. Najvišje koncentracije kadmija so bile najdene v živilih iz morskih alg, rib in morskih sadežev, čokoladi, živilih za posebne prehranske namene ter gobah, oljnicah in užitni drobovini.
- (5) Natančnejše informacije o posameznih živilih, ki prispevajo k izpostavljenosti, po posameznih starostnih skupinah so na voljo v natančnejši oceni izpostavljenosti v znanstvenem poročilu EFSA „Prehranska izpostavljenost kadmiju pri prebivalstvu Evrope“ ⁽⁶⁾, v kateri je uporabljena nova celovita podatkovna baza o porabi živil, ki vsebuje posodobljene podatke o porabi živil v različnih državah članicah in pri različnih starostnih skupinah prebivalstva. Pri odraslih k izpostavljenosti najbolj prispevajo škrobaste korenovke in gomolji, žita in proizvodi na osnovi žit ter zelenjava in zelenjavni proizvodi. Pri otrocih in mladostnikih so to škrobaste korenovke in gomolji, žita in proizvodi na osnovi žit, sladkor in konditorski izdelki, pri dojenčkih in majhnih otrocih pa škrobaste korenovke in gomolji, žita in proizvodi na osnovi žit, zelenjava in proizvodi na osnovi zelenjave, mleko in mlečni proizvodi ter hrana za dojenčke in majhne otroke. Natančnejša ocena izpostavljenosti kaže, da celotna izpostavljenost ni le rezultat uživanja nekaj vrst živil, ki največ prispevajo, temveč seštevek prispevkov različnih skupin živil.

⁽¹⁾ UL L 37, 13.2.1993, str. 1.

⁽²⁾ Uredba Komisije (ES) št. 1881/2006 z dne 19. decembra 2006 o določitvi mejnih vrednosti nekaterih onesnaževal v živilih (UL L 364, 20.12.2006, str. 5).

⁽³⁾ Znanstveno mnenje Odbora za onesnaževalce v prehranski verigi na zahtevo Evropske komisije glede kadmija v živilih. *EFSA Journal* 2009; 980, 1–139.

⁽⁴⁾ Znanstveni odbor za onesnaževalce v prehranski verigi (CONTAM) Evropske agencije za varnost hrane; Znanstveno mnenje o sprejemljivem tedenskem vnosu kadmija. *EFSA Journal* 2011; 9(2):1975. [19 str.] doi:10.2903/j.efsa.2011.1975. Na voljo na spletu: www.efsa.europa.eu/efsajournal.

⁽⁵⁾ 64. vrsta živilskih dodatkov WHO, 73. seja Skupnega strokovnega odbora FAO/WHO za aditive v živilih (JECFA), Svetovna zdravstvena organizacija, Ženeva, 2011.

⁽⁶⁾ Evropska agencija za varnost hrane; Prehranska izpostavljenost kadmiju pri prebivalstvu Evrope. *EFSA Journal* 2012; 10(1):2551. [37 str.] doi:10.2903/j.efsa.2012.2551. Na voljo na spletu: www.efsa.europa.eu/efsajournal.

- (6) Določene so bile mejne vrednosti za kadmij v številnih živilih, vključno z žiti, zelenjavo, mesom, ribami, morskimi sadeži, drobovino in prehranskimi dopolnili. Za nekatera živila, ki pomembno prispevajo k izpostavljenosti pri določenih skupinah prebivalstva (čokolado in kakavove proizvode, hrano za dojenčke in majhne otroke), mejne vrednosti še niso določene. Zato je treba določiti mejne vrednosti kadmija za navedena živila.
- (7) Mejne vrednosti onesnaževal so določene glede na načelo ALARA („as low as reasonably achievable“ – najnižja možna raven, ki jo je razumno še mogoče doseči), tako za živila, za katera mejne vrednosti kadmija trenutno že obstajajo (kot so zelenjava, meso, ribe, morski sadeži, drobovina in prehranska dopolnila), kot za živila, za katera so mejne vrednosti na novo določene (kot so kakavovi in čokoladni proizvodi) z uporabo podatkov o prisotnosti in vzorcev porabe živil državljanov Evropske unije.
- (8) Čokolada in kakavov prah, ki se prodajata končnim potrošnikom, lahko vsebujeta visoke vrednosti kadmija in sta pomemben vir izpostavljenosti ljudi. Pogosto ju uživajo otroci, npr. čokolado samo ali oslajen kakavov prah, ki se uporablja v kakavovih pijačah. Pri določitvi mejnih vrednosti kadmija bi bilo treba upoštevati podatke o prisotnosti za različne vrste čokolad in kakavovega prahu, ki se prodajajo končnim potrošnikom. Ker so vrednosti kadmija v kakavovih proizvodih povezane z njihovo vsebnostjo kakava, je primerno določiti različne mejne vrednosti kadmija za proizvode z različnim deležem kakava. S tem naj bi zagotovili, da so lahko tudi čokolade z višjim deležem kakava v skladu z mejnimi vrednostmi.
- (9) V nekaterih regijah držav proizvajalk kakava so vrednosti kadmija v tleh naravno visoke. Zato bi morali pri določitvi mejnih vrednosti kadmija upoštevati podatke o prisotnosti za kakavove in čokoladne proizvode iz držav z visoko vsebnostjo kadmija v tleh.
- (10) Začetne in nadaljevalne formule pomembno prispevajo k izpostavljenosti kadmiju pri dojenčkih in majhnih otrocih. Začetne in nadaljevalne formule za dojenčke in majhne otroke, izdelane iz izolatov beljakovin iz soje, samih ali v mešanici z beljakovinami iz kravjega mleka, lahko vsebujejo višje vrednosti kadmija kot proizvodi na osnovi mleka, saj soja naravno črpa kadmij iz tal. Formule na osnovi soje so pomembna alternativa za dojenčke s preobčutljivostjo na laktozo, zato je treba zagotoviti zadostno oskrbo trga z njimi. Zato je primerno, da se določi višjo mejno vrednost za proizvode na osnovi soje.
- (11) Žitne kašice in druga hrana za dojenčke in majhne otroke so pomemben vir izpostavljenosti kadmiju pri dojenčkih in majhnih otrocih. Zato bi bilo treba za žitne kašice in drugo hrano za dojenčke določiti posebno mejno vrednost kadmija.
- (12) Manjšo izpostavljenost zelo ranljive skupine potrošnikov bi lahko dosegli z določitvijo mejne vrednosti za nekatere kategorije živil za posebne prehranske namene (npr. živila za posebne zdravstvene namene za dojenčke). Vendar bi bilo zaradi pomanjkanja podatkov za utemeljitev take mejne vrednosti treba zbrati podatke o prisotnosti z namenom morebitne določitve posebne mejne vrednosti v prihodnosti.
- (13) Za nekatere vrste zelenjave (črni koren, pastinak, zeleno, hren) je skladnost z veljavnimi mejnimi vrednostmi težavna in podatki o prisotnosti, ki so jih predložile države članice, kažejo, da so vrednosti naravnega ozadja višje in primerljive z vrednostmi pri gomoljni zeleni. Ker je poraba navedenih živil majhna in so vplivi na izpostavljenost ljudi zanemarljivi, je primerno zvišati mejne vrednosti kadmija za pastinak, črni koren, zeleno in hren do vrednosti, ki se uporablja za gomoljno zeleno.
- (14) Nekatere vrste rib so trenutno izvzete iz privzete mejne vrednosti za ribe 0,05 mg/kg. Za ribe vrst palamida (*Sarda sarda*), fratrc (*Diplodus vulgaris*), jegulja (*Anguilla anguilla*), cipelj (*Mugil labrosus labrosus*), šuri (*Trachurus species*), petelinka (*Luvius imperialis*), sardela (*Sardinops species*) in klinasti list (*Dicologlossa cuneata*) novi podatki o prisotnosti kažejo, da izvzetje ni več potrebno in da se z dobrimi ribolovnimi praksami lahko uporabi privzeta mejna vrednost. Posebne mejne vrednosti za te vrste rib zato niso več potrebne.
- (15) Za vrste trupeč (*Auxis species*), sardon (*Engraulis species*) in mečarica (*Xiphias gladius*) novi podatki o prisotnosti kažejo, da bi se z dobrimi ribolovnimi praksami lahko uporabila nižja mejna vrednost. Mejne vrednosti za navedene vrste rib bi bilo zato treba prilagoditi.

- (16) Za vrsti sardela (*Sardina pilchardus*) in *Sicyopterus lagocephalus* podatki o prisotnosti kažejo, da je skladnost z veljavnimi mejnimi vrednostmi težavna, saj so vrednosti naravnega ozadja lahko višje. Poraba obeh vrst rib je majhna in ima zanemarljive vplive na izpostavljenosti ljudi. Zato je primerno določiti višje mejne vrednosti za ti dve vrsti rib, da bi zagotovili oskrbo trga z njima.
- (17) Uredbo (ES) št. 1881/2006 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.
- (18) Državam članicam in nosilcem živilske dejavnosti bi bilo treba zagotoviti čas za prilagoditev na nove mejne vrednosti, ki jih določa ta uredba za proizvode iz kakava in hrano za dojenčke in majhne otroke. Datum uporabe mejnih vrednosti kadmija za navedena živila bi bilo zato treba preložiti.
- (19) Ukrepi iz te uredbe so v skladu z mnenjem Stalnega odbora za prehranjevalno verigo in zdravje živali –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Priloga k Uredbi (ES) št. 1881/2006 se spremeni v skladu s Prilogo k tej uredbi.

Člen 2

1. Mejne vrednosti kadmija iz točk 3.2.19 in 3.2.20 Priloge k Uredbi (ES) št. 1881/2006, kot je spremenjena s to uredbo, se uporabljajo od 1. januarja 2015. Živila, ki niso v skladu s temi mejnimi vrednostmi in ki so bila zakonito dana na trg pred 1. januarjem 2015, se po navedenem datumu lahko še naprej tržijo do minimalnega roka uporabnosti ali roka trajanja.
2. Mejne vrednosti kadmija iz točke 3.2.7 Priloge k Uredbi (ES) št. 1881/2006, kot je spremenjena s to uredbo, se uporabljajo od 1. januarja 2019. Živila, ki niso v skladu s temi mejnimi vrednostmi in ki so bila zakonito dana na trg pred 1. januarjem 2019, se po navedenem datumu lahko še naprej tržijo do minimalnega roka uporabnosti ali roka trajanja.

Člen 3

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 12. maja 2014

Za Komisijo

Predsednik

José Manuel BARROSO

PRILOGA

Priloga k Uredbi (ES) št. 1881/2006 se spremeni:

1. Pododdelek 3.2 (Kadmij) se nadomesti z naslednjim:

„3.2	Kadmij	
3.2.1	Zelenjava in sadje, razen korenovk in gomoljnic, listnate zelenjave, svežih zelišč, listnatih kapusnic, stebelne zelenjave, gob in morskih alg ⁽²⁷⁾	0,050
3.2.2	Korenovke in gomoljnice (razen gomoljne zelene, pastinaka, črnega korena in hrena), stebelna zelenjava (razen zelene) ⁽²⁷⁾ ; pri krompirju se mejna vrednost uporablja za olupljeni krompir	0,10
3.2.3	Listnata zelenjava, sveža zelišča, listnate kapusnice, zelena, gomoljna zelena, pastinak, črni koren, hren in naslednje gobe ⁽²⁷⁾ : <i>Agaricus bisporus</i> (dvotrosni kukmak), <i>Pleurotus ostreatus</i> (bukov ostrigar), <i>Lentinula edodes</i> (šitake)	0,20
3.2.4	Gobe, razen vrst iz točke 3.2.3 ⁽²⁷⁾	1,0
3.2.5	Žitna zrna, razen pšenice in riža	0,10
3.2.6	— Pšenična zrna, riževa zrna — Pšenični otrobi in pšenični kalčki za neposredno prehrano — Soja	0,20
3.2.7	Določeni spodaj navedeni kakavovi in čokoladni proizvodi ⁽⁴⁹⁾ : — mlečna čokolada z < 30 % skupne suhe snovi kakavovih delov — čokolada z < 50 % skupne suhe snovi kakavovih delov; mlečna čokolada z ≥ 30 % skupne suhe snovi kakavovih delov — čokolada z ≥ 50 % skupne suhe snovi kakavovih delov — kakavov prah, ki se prodaja končnim potrošnikom, ali kot sestavina oslajenega kakavovega prahu, ki se prodaja končnim potrošnikom (čokoladni napitki)	0,10 od 1. januarja 2019 0,30 od 1. januarja 2019 0,80 od 1. januarja 2019 0,60 od 1. januarja 2019
3.2.8	Meso (razen drobovine) govedi, ovac, svinj in perutnine ⁽⁶⁾	0,050
3.2.9	Konjsko meso, razen drobovine ⁽⁶⁾	0,20
3.2.10	Jetra govedi, ovac, svinj, perutnine in konjev ⁽⁶⁾	0,50
3.2.11	Ledvice govedi, ovac, svinj, perutnine in konjev ⁽⁶⁾	1,0
3.2.12	Mišičnina rib ⁽²⁴⁾ ⁽²⁵⁾ , razen vrst iz točk 3.2.13, 3.2.14 in 3.2.15	0,050
3.2.13	Mišičnina naslednjih rib ⁽²⁴⁾ ⁽²⁵⁾ : <i>skuša</i> (<i>Scomber species</i>), tun (<i>Thunnus species</i> , <i>Katsuwonus pelamis</i> , <i>Euthynnus species</i>), <i>Scyopterus lagocephalus</i>	0,10
3.2.14	Mišičnina naslednjih rib ⁽²⁴⁾ ⁽²⁵⁾ : trupec (<i>Auxis species</i>)	0,15

3.2.15	Mišičnina naslednjih rib ⁽²⁴⁾ ⁽²⁵⁾ : sardon (<i>Engraulis species</i>) mečarica (<i>Xiphias gladius</i>) sardela (<i>Sardina pilchardus</i>)	0,25
3.2.16	Raki ⁽²⁶⁾ ; mišičnina z okončin in trebušnega predela ⁽⁴⁴⁾ ; v primeru rakov ter rakovic in raznorepcev (<i>Brachyura</i> in <i>Anomura</i>) se uporablja mišičnina z okončin	0,50
3.2.17	Školjke ⁽²⁶⁾	1,0
3.2.18	Glavonožci (brez notranjih organov) ⁽²⁶⁾	1,0
3.2.19	Začetne in nadaljevalne formule za dojenčke ⁽⁸⁾ ⁽²⁹⁾ : — formule v prahu, izdelane iz beljakovin iz kravjega mleka ali iz hidrolizatov beljakovin — tekoče formule, izdelane iz beljakovin iz kravjega mleka ali iz hidrolizatov beljakovin — formule v prahu, izdelane iz izolatov beljakovin iz soje, samih ali v mešanici z beljakovinami kravjega mleka — tekoče formule, izdelane iz izolatov beljakovin iz soje, samih ali v mešanici z beljakovinami kravjega mleka	0,010 od 1. januarja 2015 0,005 od 1. januarja 2015 0,020 od 1. januarja 2015 0,010 od 1. januarja 2015
3.2.20	Žitne kašice ter hrana za dojenčke in majhne otroke ⁽³⁾ ⁽²⁹⁾	0,040 od 1. januarja 2015
3.2.21	Prehranska dopolnila ⁽³⁹⁾ , razen prehranskih dopolnil iz točke 3.2.22	1,0
3.2.22	Prehranska dopolnila ⁽³⁹⁾ , ki sestojijo izključno ali pretežno iz posušениh morskih alg, proizvodov, pridobljenih iz morskih alg, ali posušениh školjk	3,0“

2. V končni opombi 26 se doda naslednji stavek: „V primeru vrste *Pecten maximus* se mejna vrednost uporablja le za pritezno mišico in žleze.“

3. Doda se naslednja končna opomba:

„49: Za določene kakavove in čokoladne proizvode se uporabljajo opredelitve iz točk A. 2, 3 in 4 Priloge I k Direktivi 2000/36/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. junija 2000 o izdelkih iz kakava in čokolade, namenjenih za prehrano ljudi (UL L 197, 3.8.2000, str. 19).“